Dosarul:nr.2a-84/23 Judecător: Angela Ciubotaru
2-21134508-02-2a-09012023

D E C I Z I E

04 mai 2023 mun. Chişinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru

Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Marina Anton

Grefier Victoria Cataraga

examinând în ședința publică apelul declarat de *****în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, prin care acțiunea a fost respinsă.

c o n s t a t ă:

La data de 09.09.2021 Suvac Nicolae a înaintat o acțiune în instanța de judecată împotriva lui Zamșa Oleg cu privire la compensarea cheltuielilor judiciare suportate în alt proces.

În motivarea acțiunii a indicat, că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul (Centru) din 12.09.2018 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Nicolae Suvac împotriva lui Staicu Diana, Zamșa Oleg, S.R.L ”Easy Credit”, ”ProCredit Bank” SA, Serviciul Fiscal de Stat, executorii judecătorești Pașa Nicolae, Cațer Victor, Zamșa Valentina și Brihuneț Cristina, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, ridicarea sechestrelor aplicate de executorii judecătorești asupra mijlocului de transport, obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06.06.2019 a fost admis apelul declarat, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2019 a fost admis recursul declarat, casată decizia instanței de apel și menținută hotărârea primei instanțe.

În acest sens indică reclamantul că toate cheltuielile de asistență juridică suportate în legătură cu procesul civil inițiat anterior, le solicită a fi compensate prin prezenta acțiune. Pe tot parcursul procesului civil Suvac Nicolae a fost reprezentat inițial de avocatul stagiar, apoi avocatul Adrian Grosu, în temeiul contractului de asistență juridică nr.AG/SN/20/06 din

20.06.2017. Dovada reprezentării intereselor în instanța de judecată se atestă prin copiile mandatelor avocațiale seria MA nr. 044651 din 22 iunie 2017 seria MA nr. 1261069 din 20 august 2020, anexat la materialele prezentei cauze. Dovada faptului că cheltuielile sunt reale rezultă din borderoul nr 1 privind activitatea avocatului în cauză, care atestă suma totală de 10 000 lei, dovada achitării fiind copia bonului/ordinului de plată seria QL nr. 497408 din 25 septembrie 2020.

Solicită reclamantul Suvac Nicolae încasarea sumei de 10 000 lei de la Zamșa Oleg cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul civil 2-1748/2017.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, cererea de chemare în judecată depusă de S***** a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, la data de 03 octombrie 2022 *****a declarat cerere de apel, solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărârii prin care acțiunea reclamantului să fie admisă integral.

În motivarea apelului declarat apelantul a reiterat motivele de fapt și de drept din acțiune dispusă în prima instanță și din aceste considerente a solicitat admiterea acțiunii.

Suplimentar a invocat ca eronate constatările instanței de fond referitor la faptul că, Zamşa Oleg a avut doar o participare facultativă.

Or, instanța de fond omite să analizeze faptul că, întregul proces a fost pornit în mare parte datorită faptului că, Zamşa Oleg, în calitatea sa de creditor, a admis urmărirea şi sechestrarea unui mijloc de transport, despre care cunoștea cu certitudine că nu aparține debitorului urmărit, ci aparține lui Suvac Nicolae.

Mai mult ca atât, în lipsa atragerii lui Zamşa Oleg în calitate de pârât în proces, o eventuală admitere a pretențiilor înaintate de către Suvac Nicolae cu privire la valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare, nu ar fi fost opozabilă şi nu ar fi avut nici un efect juridic asupra sechestrului aplicat de către executorul judecătoresc, în beneficiul lui Zamşa Oleg.

În contextul existenței mai multor sechestre, Zamşa Oleg nu putea avea decât calitatea de pârât, astfel încât o eventuală recunoaștere a valabilității contractului de vânzare-cumpărare să fie opozabilă creditorilor urmăritori, care aveau aplicate sechestre asupra bunului lui Suvac Nicolae.

Instanța de fond a neglijat cu desăvârșire faptul că, Zamşa Oleg, s-a apărat cel mai activ din toate părțile în proces, pledând pentru respingerea acțiunii depus de către Suvac Nicolae, ca fiind întemeiată, cu toate că cunoștea despre temeinicia acesteia.

Astfel, Zamşa Oleg şi-a antrenat avocat în prima instanță, care inițial a depus referință, apoi a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, toate aceste acțiuni întreprinse de către Zamşa Oleg pentru scopul unic ca acțiunea înaintată să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

De asemenea consideră că este neîntemeiat argumentul instanței de fond referitor la faptul că, Zamşa Oleg nu poate fi sancționat cu plata cheltuielilor de asistență juridică, pentru faptul exercitării drepturilor procedurale prevăzute de lege, or, instanța de fond omite în mod deliberat faptul că, anume acele acțiuni procedurale (cât şi cele anterioare inițierii procesului de judecat), au dus la suportarea cheltuielilor de asistență juridică de către Suvac Nicolae.

Or, în lipsa apelului declarat de către Zamşa Oleg, Suvac Nicolae era să-şi obțină în mod irevocabilă protecție dreptului revindecat, odată cu emiterea hotărârii instanței de fond, de vreme ce ceilalți participanți şi părți la proces, nu au declarat apel împotriva hotărârii

instanței de fond, dar nici nu au aplicat sechestru asupra mijlocului de transport care aparținea cu drept de proprietate lui Suvac Nicolae, astfel încât să fie necesară inițierea procesului de judecată.

Astfel, conchide că, soluția şi motivarea instanței de fond, echivalează cu pronunțarea unei soluții arbitrare, care contravine dreptului la un proces echitabil.

Reprezentantul apelantului Suvac Nicolae, avocatul Adrian Grosu, în ședința instanței a pledat pentru admiterea integrală a apelului din motivele expuse.

Reprezentantul intimatului Zamşa Oleg, avocatul Coşleț Petru, în ședința instanței de apel a solicitat respingerea apelului ca nefondat, cu menținerea hotărârii primei instanțe ca legală și întemeiată.

Audiind reprezentații părților, studiind materialele cauzei, Colegiul Civil consideră apelul declarat ca fiind neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.385 lit.a) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanțe.

Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

În conformitate cu prevederile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reţine că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor

instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanța de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

Conform art.10 alin.(1) Cod civil persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

Potrivit alin.(2) neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

Conform art.11 alin.(1) Cod civil buna-credință este un standard de conduită a unei părți, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părți la raportul juridic.

Potrivit alin.(2) al aceluiași articol în special, este contrar bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.

Dispozițiile art.12 Cod civil caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luând în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.

În temeiul art.13 alin.(1) Cod civil niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept).

Prevederile alin.(2) indică că în cazul abuzului de drept, instanța de judecată, ținând cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive.

Alin.(3) indică statuează că dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.

Dispozițiile art.14 alin.(1) Cod civil indică că nici o persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârşit-o sau la care a participat.

Alin.(2) stabileşte că nici o persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de apel reține că în temeiul art.15 alin.(1) Cod civil apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

În temeiul art.16 alin.(1) Cod civil apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin:

a) recunoaşterea dreptului;

b) restabilirea situației anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui;

c) constatarea sau, după caz, declararea nulității actului juridic;

d) declararea nulității actului emis de o autoritate publică;

e) impunerea la executarea obligației în natură;

f) autoapărare;

g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial;

h) încasarea dobânzii de întârziere sau, după caz, a penalității;

i) rezoluțiunea sau modificarea contractului;

j) neaplicarea de către instanța de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică

k) alte căi prevăzute de lege.

În temeiul alin.(2) al aceluiași articol metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sânt întrunite condițiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

În continuare, conform art.774 Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face.

Potrivit art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 858 Codul Civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul şi în momentul stabilit.

De asemenea, conform prevederilor art.10 alin.(1) din Codul civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri.

Prin prezenta acțiune reclamantul Suvac Nicolae a solicitat încasarea sumei de 10 000 lei de la Zamșa Oleg cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în procesul civil 2-1748/2017.

Colegiul reține că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul (Centru) din 12.09.2018 a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Nicolae Suvac împotriva lui Staicu Diana, Zamșa Oleg, S.R.L ”Easy Credit”, ”ProCredit Bank” SA, Serviciul Fiscal de Stat, executorii judecătorești Pașa Nicolae, Cațer Victor, Zamșa Valentina și Brihunеț Cristina, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, ridicarea sechestrelor aplicate de executorii judecătorești asupra mijlocului de transport, obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06.06.2019 a fost admis apelul declarat, casată integral hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea depusă de Nicolae Suvac împotriva lui Staicu Diana, Zamșa Oleg, S.R.L ”Easy Credit”, ”ProCredit Bank” SA, Serviciul Fiscal de Stat, executorii judecătorești Pașa Nicolae, Cațer Victor, Zamșa Valentina și Brihunеț Cristina, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vînzare-cumpărare a automobilului, ridicarea sechestrelor aplicate de executorii judecătorești asupra mijlocului de transport, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, a fost respinsă integral.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2019 a fost admis recursul declarat de Nicolae Suvac, casată decizia instanței de apel din 16.06.2019 și menținută hotărârea primei instanțe.

Se atestă că în cauza civilă 2-1748/2017 reclamantul a fost asistat inițial de avocatul stagiar Adrian Grosu în baza mandatului seria MAS nr. 044651 din 22.06.2017./f.d.44/

Acest mandat este eliberat în temeiul contractului de asistență juridică nr. AS/SN/20/06 din 20.06.2017.

Mandatul avocațial seria MA nr. 1077438 din 27.07.2017 este eliberat în temeiul aceluiași contract de asistență juridică nr. AG/SN/20/06 din 20.06.2017./f.d.75/

Din borderoul nr.1 privind activitatea avocatului și cheltuielile de asistență juridică din 25.08.2020, în cauza Suvac vs Stanciu Diana, Zamșa Oleg ș.a. privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, radierea sechestrelor se constată următoarele acțiuni a avocatului Adriana Grosu: studierea prealabilă a speței- 400 lei; întocmirea cererii de chemare în judecată - 1500 lei, întocmirea cererii de concretizare a cererii - 1000 lei, întocmirea referinței asupra cererii de apel depuse de către apelant/pîrît Zamșa Nicolae -2500 lei, întocmirea cererii de recurs 3500 lei, participarea în ședințele de judecată în instanța de fond și în instanța de apel- 1100 lei (f.d.13)

Ținând cont că în urma declarării recursului asupra deciziei Curții de Apel Chișinău din 06.06.2019, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 19 decembrie 2019 a fost admis recursul declarat de Nicolae Suvac, reprezentat de avocatul Adrian Grosu casată decizia instanței de apel din 16.06.2019 și menținută hotărârea primei instanțe, Suvac Nicolae prin intermediul avocatului Adrian Grosu solicită încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Conform prevederilor art. 82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art.90 lit.i) CPC, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistența juridică.

Conform art.94 alin.(1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Se menționează că dacă partea nu a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în cadrul procesului, ea este în drept să se adreseze cu o cerere separată de chemare în judecată în acest sens.

Conform ast.8 CPC, părțile, alți participanți la proces au dreptul să fie asistați în judecată de către un avocat ales ori desemnat de coordonatorul oficiului teritorial al Consiliului National pentru Asistență Juridică Garantată de Stat sau de un alt reprezentant, în cazurile prevăzute de prezentul cod.

Prevederile art.5 alin.(l) a Legii cu privire la avocatură stabilesc că orice persoană are dreptul să îşi aleagă în mod liber avocatul pentru a fi consultată şi reprezentată de acesta în materie juridică.

Potrivit prevederilor art. 96 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. (11)

Cheltuielile menţionate la alin.(1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Potrivit art.60 alin.(1) Legii menţionate, avocatul acordă asistenţă juridică clientului în baza contractului de asistenţă juridică, încheiat în formă scrisă, iar conform alin.(2), împuternicirile avocatului şi ale avocatului stagiar se confirmă prin mandat. Formularul mandatului este un document de strictă evidenţă. Conţinutul, forma şi modul de utilizare a mandatului se aprobă de către Guvern.

Iar conform pct. pct. 15-17 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia Consiliului Uniunii Avocaților din RM nr. 2 din 30 martie 2012, pornind de la practica CtEDO, cheltuielile de asistență juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor, a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

La determinarea cuantumului compensației acordate, instanța de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea și dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul și munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei; natura și durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația și abilitatea avocatului; justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanței.

Totodată, în jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Costin versus România, hotărârea din 26 mai 2005; cauza Străin și alții versus România, hotărârea din 21 iulie 2005; cauza Petre versus România, hotărârea din 27 iulie 2006, etc.) s-a statuat că partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea unor cheltuieli decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

La caz, se constată că, partea reclamantă întru confirmarea pretenției de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, a prezentat factura fiscală cu seria QL nr.497408 din 25.09.2020 (f.d.3), potrivit căreia Nicolae Suvac a transferat către Cabinetul Avocatului Adrian Grosu suma totală de 10 000 lei pentru servicii juridice conform contractului de asistență juridică nr.AG/S/20/06 din 20.06.2017.

Totodată, Colegiul reține că în conținutul facturii la denumirea serviciilor nu sunt indicate date relevante ce ar individualiza cauza și din care ar rezulta că suma de 10 000 lei a fost achitată avocatului anume pentru reprezentarea în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Suvac împotriva lui Staicu Diana, Zamșa Oleg, S.R.L ”Easy Credit”, ”ProCredit Bank” SA, Serviciul Fiscal de Stat, executorii judecătorești Pașa Nicolae, Cațer Victor, Zamșa Valentina și Brihunеț Cristina, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, ridicarea sechestrelor aplicate de executorii judecătorești asupra mijlocului de

transport, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, cum ar fi numărul dosarului, indicarea părților litigante, obiectului litigiului sau a numărului contractului de prestare a serviciilor de asistență juridică.

Drept urmare, factura prezentată nu demonstrează în mod direct că reclamantul Nicolae Suvac ar fi suportat cheltuieli de asistență juridică în mărime de 10 000 lei în cadrul examinării anume a cauzei civile intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Suvac împotriva lui Staicu Diana, Zamșa Oleg, S.R.L ”Easy Credit”, ”ProCredit Bank” SA, Serviciul Fiscal de Stat, executorii judecătorești Pașa Nicolae, Cațer Victor, Zamșa Valentina și Brihuneț Cristina, intervenienți accesorii Agenția Servicii Publice cu privire la recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare a automobilului, ridicarea sechestrelor aplicate de executorii judecătorești asupra mijlocului de transport, obligarea înregistrării dreptului de proprietate.

De asemenea nu poate fi reținută ca probă borderoul nr.1 privind activitatea avocatului și cheltuielile de asistență juridică din 25.08.2020, în cauza Suvac vs Stanciu Diana, Zamșa Oleg ș.a.- privind recunoașterea valabilității contractului de vânzare-cumpărare, obligarea înregistrării dreptului de proprietate, radierea sechestrelor prin care s-au menționat următoarele acțiuni a avocatului Adrian Grosu: studierea prealabilă a speței- 400 lei; întocmirea cererii de chemare în judecată – 1500 lei, întocmirea cererii de concretizare a cererii- 1000 lei, întocmirea referinței asupra cererii de apel depuse de către apelant/pîrît Zamșa Nicolae -2500 lei, întocmirea cererii de recurs 3500 lei, participarea în ședințele de judecată în instanța de fond și în instanța de apel- 1100 lei.

Or, acest borderou nu este semnat de către reclamantul Suvac Nicolae, ce ar confirma suportarea acestor cheltuielii. Plus la aceasta , în borderou nu este indicat, câte ore a activat avocatul la întocmirea cererii de chemare în judecată, cererilor de concretizare, întocmirea referinței și recursului. La fel avocatul nu a indicat, la câte ședințele de judecată a participat la examinarea cauzei în fond și în apel.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu prevederile normei de drept citate, Colegiul consideră legală şi întemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea acțiunii. Or, Codul de procedură civilă prevede expres că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile.

Din considerentele menționate, având în vedere că soluția emisă de prima instanță este una corectă, argumentele apelantului fiind nefondate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de Suvac Nicolae prin intermediul avocatului Adrian Grosu şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Or, potrivit Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanța de judecată nu constituie o excepție de la regulă.

Astfel, sacrificarea principiului preeminenței dreptului în sensul impunerii unei alte conduite decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect defavorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acțiuni nu pot fi admise de către instanța de judecată decât în condițiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acțiunile arbitrare ale instanțe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observator informat şi dezinteresat.

Imparțialitatea este esențială pentru îndeplinirea adecvată a funcţiei judiciare, ea privește nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).

Mai mult decât atât, potrivit definiției date în jurisprudența CtEDO noțiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația națională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilității obținerii unor ”consultații adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acţiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).

Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanța de judecată, nu este în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.

Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituției Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curții Constituționale, (hotărârea Curţii Constituționale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităților lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.

Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Ion Secrieru

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Marina Anton

Dosarul:nr.2a-84/23 Judecător: Angela Ciubotaru
2-21134508-02-2a-09012023

D I S P O Z I T I V U L
D E C I Z I E I

04 mai 2023 mun. Chișinău

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

În componentă:

Președintele ședinței, judecătorul Ion Secrieru

Judecătorii Vitalie Cotorobai şi Marina Anton

Grefier Victoria Cataraga

examinând în ședința publică apelul declarat de *****în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, prin care acțiunea a fost respinsă.

În conformitate cu prevederile art.385 lit.a), 390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de *****

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 septembrie 2022, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de *****

Decizia este definitivă și executorie, însă cu drept de recurs în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale, la Curtea Supremă de Justiție.

Președintele ședinței, Ion Secrieru

Judecătorul

Judecătorii Vitalie Cotorobai

Marina Anton